

ACORD

ÎNTRE

ROMÂNIA

ȘI

REPUBLICA PORTUGHEZĂ

PRIVIND

COOPERAREA ÎN DOMENIUL APĂRĂRII

România și Republica Portugheză, denumite în continuare „Părți”,

Recunoscând dezvoltarea bunelor relații dintre Părți, bazate pe respect reciproc față de interesele lor naționale, reciprocitate și parteneriat,

Considerând că dialogul și cooperarea în domeniul apărării contribuie la îmbunătățirea relațiilor dintre acestea,

Recunoscând cooperarea militară ca o contribuție la pacea și securitatea internațională,

Dorind să întărească și să dezvolte cooperarea în domeniul apărării,

Recunoscând prevederile Cartei Organizației Națiunilor Unite,

Considerând că Organizația Tratatului Atlanticului de Nord este un pilon de securitate și stabilitate,

Decise să contribuie la întărirea Uniunii Europene și la lărgirea relațiilor transatlantice, acționând în spirit de parteneriat și cooperare prin dezvoltarea unor relații strânse în domeniul apărării, atât în cadrul NATO cât și UE,

Luând în considerare prevederile Acordului de Securitate dintre România și Republica Portugheză privind protecția reciprocă a informațiilor clasificate, semnat la București, la 14 mai 2008 și intrat în vigoare la 13 mai 2010,

Recunoscând că actualei cooperări dintre Părți, bazată pe Acordul între Ministerul Apărării Naționale al României și Ministerul Apărării Naționale al Portugaliei privind cooperarea în domeniul militar, semnat la București, la 10 iulie 1995 și intrat în vigoare la 13 mai 2010, i-ar profita actualizarea cadrului juridic,

Au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1

SCOP

Acordul are ca scop promovarea cooperării în domeniul apărării între Părți, potrivit competențelor lor, în concordanță cu legislația lor națională și cu obligațiile internaționale asumate de către acestea și pe baza principiilor egalității, reciprocității și interesului reciproc.

ARTICOLUL 2

DOMENII DE COOPERARE

(1) Cooperarea între Părți se realizează în următoarele domenii:

- a) managementul și planificarea apărării;
- b) exerciții militare bilaterale și multinaționale;
- c) apărare cibernetică și contracararea războiului de tip hibrid;
- d) instruirea și educația personalului civil și militar;
- e) managementul crizelor, operațiuni de menținere a păcii și umanitare;
- f) logistică;
- g) schimb de informații în domeniul apărării;
- h) industrii și tehnologii de apărare și echipament militar;
- i) cercetare și dezvoltare;
- j) geografie militară, geodezie, topografie, informații geospațiale și meteorologie;
- k) legislație militară;
- l) controlul armamentelor și dezarmare;
- m) probleme de mediu;
- n) problematică de gen și rolul femeilor în Forțele Armate;
- o) medicină militară;
- p) istorie militară și publicații;
- q) activități culturale, sportive și sociale.

(2) Părțile își rezervă dreptul de a coopera și în alte domenii de apărare, diferite față de cele enumerate în alineatul (1) al acestui articol, în scopul aplicării prevederilor prezentului Acord.

(3) Părțile convin, dacă este necesar, să încheie înțelegeri tehnice subsecvente și să obțină aprobările necesare în conformitate cu legislațiile naționale.

ARTICOLUL 3

FORME DE COOPERARE

(1) Cooperarea dintre Părți se realizează în următoarele forme:

- a) vizite la nivel înalt și de lucru ale delegațiilor militare și civile;
- b) întâlniri bilaterale referitoare la domeniile de cooperare;
- c) schimb de experiență și lecții învățate;
- d) participare la expoziții de echipament militar și armament;
- e) participare la exerciții militare;
- f) participare la cursuri de instruire, seminarii și conferințe pentru personal civil și militar;
- g) schimb de experiență în domeniul controlului armamentelor și al dezarmării pentru a spori securitatea și stabilitatea regionale.

(2) Părțile pot conveni și asupra altor forme de cooperare, în scopul aplicării prevederilor prezentului Acord.

ARTICOLUL 4

AUTORITĂȚILE COMPETENTE

Autoritățile competente ale Părților sunt:

- a) pentru România – Ministerul Apărării Naționale;
– Ministerul Economiei.
- b) pentru Republica Portugheză – Ministerul Apărării Naționale.

ARTICOLUL 5

CONSULTĂRI BILATERALE ȘI PLANURI ANUALE DE COOPERARE

(1) În scopul implementării prevederilor prezentului Acord și pe baza interesului reciproc, autoritățile competente ale Părților pot agreea, de comun acord, organizarea de întâlniri bilaterale, la cererea oricăreia dintre acestea, pentru a discuta chestiuni de cooperare. Aceste întâlniri au loc alternativ, în România sau în Republica Portugheză, și sunt co-prezidate de către șeful Direcției cooperare internațională în domeniul apărării, din partea Ministerului Apărării Naționale al României și de Directorul General pentru Politica Națională de Apărare, din partea Ministerului Apărării Naționale al Republicii Portugeze.

(2) În baza prezentului Acord și în funcție de nevoile lor specifice, autoritățile competente ale Părților pot dezvolta un plan anual de cooperare bilaterală pentru anul subsecvent, cu precizarea activităților agreeate, subiectele acestora, date și mod de desfășurare, locație și instituții responsabile cu ducerea lor la îndeplinire, număr de reprezentanți și alte chestiuni de bază referitoare la organizarea și executarea planului.

(3) Reprezentanții autorizați ai Părților semnează, în cadrul întâlnirilor bilaterale sau prin corespondență, planul anual de cooperare bilaterală agreeat.

ARTICOLUL 6

ASPECTE FINANCIARE

(1) Prin derogare de la prevederile alineatelor prezentului articol, fiecare parte, în conformitate cu legislația națională aplicabilă, își suportă propriile cheltuieli legate de activitățile desfășurate în baza prevederilor prezentului Acord, cu excepția situației când Părțile convin altfel, în scris.

(2) Partea gazdă asigură transportul intern pentru delegații Părții trimițătoare.

(3) Partea gazdă suportă cheltuielile aferente asistenței medicale de bază, în cazuri de urgență, pentru personalul implicat în activități organizate în baza prezentului Acord.

(4) Părțile pot conveni asupra unui mecanism diferit de suportare a costurilor, funcție de situație.

ARTICOLUL 7

PROTECȚIA INFORMAȚIILOR CLASIFICATE

Toate informațiile clasificate schimbate sau generate în legătură cu prezentul Acord sunt folosite, transmise, stocate, gestionate și/sau protejate în conformitate cu prevederile Acordului de Securitate dintre România și Republica Portugheză privind protecția reciprocă a informațiilor clasificate, semnat la București, la 14 mai 2008 și intrat în vigoare la 13 mai 2010.

ARTICOLUL 8

RAPORTAREA LA ALTE CONVENȚII INTERNAȚIONALE

Prevederile prezentului Acord nu aduc atingere drepturilor și obligațiilor care derivă din alte convenții internaționale și care sunt obligatorii pentru ambele Părți.

ARTICOLUL 9

SOLUȚIONAREA DISPUTELOR

Toate disputele referitoare la interpretarea sau aplicarea prezentului Acord se soluționează prin negocieri între Părți, prin intermediul canalelor diplomatice.

ARTICOLUL 10

AMENDAREA

(1) Prezentul Acord poate fi amendat oricând, la cererea oricăreia dintre Părți, în scris, cu acordul reciproc al Părților.

(2) Amendamentele intră în vigoare potrivit prevederilor articolului 12 al prezentului Acord.

ARTICOLUL 11

DURATA ȘI ÎNCETAREA VALABILITĂȚII

(1) Prezentul Acord este încheiat pe o durată nedeterminată.

(2) Prezentul Acord poate fi denunțat de oricare dintre Părți, oricând, prin transmiterea, prin intermediul canalelor diplomatice, a notificării scrise privind intenția de a denunța prezentul Acord.

(3) Denunțarea prezentului Acord produce efecte la 6 luni de la data primirii notificării menționate.

(4) Denunțarea prezentului Acord nu afectează activitățile în curs de desfășurare, cu excepția cazului în care Părțile convin altfel, în scris, prin canale diplomatice.

(5) Acordul între Ministerul Apărării Naționale al României și Ministerul Apărării Naționale al Portugaliei cu privire la cooperarea în domeniul militar, semnat la București, la 10 iulie 1995, își va înceta valabilitatea de la data intrării în vigoare a prezentului Acord.

ARTICOLUL 12

INTRAREA ÎN VIGOARE

Prezentul Acord intră în vigoare la treizeci (30) de zile de la data primirii ultimei notificări scrise, prin canale diplomatice, prin care se confirmă îndeplinirea procedurilor naționale ale fiecărei Părți necesare pentru intrarea în vigoare a acestuia.

ARTICOLUL 13

ÎNREGISTRAREA

La data intrării în vigoare a prezentului Acord, Partea pe teritoriul căreia a fost semnat îl transmite spre înregistrare la Secretariatul Națiunilor Unite, în conformitate cu art. 102 din Carta Națiunilor Unite, și informează cealaltă Parte despre finalizarea acestei proceduri, cu menționarea numărului de înregistrare.

Semnat la București, la data de 19 mai 2022, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, portugheză și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul unor diferențe de interpretare, prevalează textul în limba engleză.

PENTRU ROMÂNIA

**PENTRU REPUBLICA
PORTUGHEZĂ**

Vasile Dîncu

Ministrul Apărării Naționale

Helena Carreiras

Ministrul Apărării Naționale

AGREEMENT

BETWEEN

ROMANIA

AND

THE PORTUGUESE REPUBLIC

ON

CO-OPERATION IN DEFENCE MATTERS

Romania and the Portuguese Republic, hereinafter referred to as "Parties",
Recognizing the development of good relations between the Parties based
on the mutual respect of their national interests, reciprocity and partnership;

Considering that defence cooperation and dialogue contribute to the
development of even better relations between the Parties;

Recognizing military cooperation as a contribution to international peace
and security;

Desiring to supplement and reinforce cooperation in defence matters;

Acknowledging the provisions of the Charter of the United Nations;

Considering the North Atlantic Treaty Organisation as a pillar of security
and stability;

Determined to contribute to a closer European Union, and broader
transatlantic relationship, by acting in the spirit of partnership and cooperation
through the development of strong relations in the field of defence, in both NATO
and EU;

Taking into consideration the provisions of the Security Agreement between
Romania and the Portuguese Republic on the Mutual Protection of Classified
Information, signed in Bucharest, on 14th of May 2008 and in force since 13th of
May 2010;

Recognizing that the existing cooperation between the Parties under the
Agreement between the Ministry of National Defence of Romania and the
Ministry of National Defence of the Portuguese Republic on the cooperation in
the military field, signed in Bucharest, on 10th of July 1995, would benefit from
an updated legal framework,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

PURPOSE

The Agreement aims to promote cooperation between the Parties concerning defence matters, within their competences, in accordance with their respective internal law and the international commitments undertaken by the Parties and on the basis of the principles of equality, reciprocity and mutual interest.

ARTICLE 2

AREAS OF COOPERATION

1. The cooperation between the Parties shall be developed in the following areas:

- a) Defence policy and planning;
- b) Bilateral and multinational force exercises;
- c) Cyber defence and counter hybrid warfare;
- d) Training and education of military and civilian personnel;
- e) Crisis management, peacekeeping and humanitarian operations;
- f) Defence logistics;
- g) Defence intelligence;
- h) Defence industries, technologies and equipment;
- i) Research and development;
- j) Military geography, geodesy, topography, geospatial information and meteorology;
- k) Military legislation;
- l) Arms control and disarmament;
- m) Green Defence;
- n) Gender affairs and the role of women in the Armed Forces;

- o) Military medicine;
- p) Military History and publications;
- q) Social, sports and cultural activities.

2. The Parties reserve the right to cooperate in other areas in the field of defence than those listed in paragraph (1) of this Article, within the scope of this Agreement.

3. The Parties agree to conclude subsequent technical arrangements if necessary, and to seek approval of these arrangements in accordance with the respective national laws.

ARTICLE 3

FORMS OF COOPERATION

1. The cooperation between the Parties shall be implemented in the following forms:

- a) High level and working visits of military and civil delegations;
- b) Bilateral meetings on cooperation issues;
- c) Exchange of experiences and lessons learned;
- d) Participations in exhibitions of military equipment and armament;
- e) Participation in military exercises;
- f) Participation in training courses, seminars and conferences for military and civilian personnel;
- g) Exchange of experience in arms control and disarmament to increase the regional security and stability.

2. The Parties may agree on other forms of cooperation, within the scope of this Agreement.

ARTICLE 4

COMPETENT AUTHORITIES

The competent authorities of the Parties are:

a) For Romania:

- Ministry of National Defence and
- Ministry of Economy.

b) For the Portuguese Republic – Ministry of National Defence.

ARTICLE 5

BILATERAL CONSULTATION AND ANNUAL COOPERATION PLANS

1. In order to follow the implementation of this Agreement and based on mutual interest, the competent authorities of the Parties may decide, by mutual consent, to hold bilateral meetings at the request of any of the Parties to discuss cooperation matters. These meetings will take place alternatively in Romania or in the Portuguese Republic and will be co-chaired by the Director for International Defence Cooperation of the Ministry of National Defence of Romania and the Director General for National Defence Policy of the Ministry of National Defence of the Portuguese Republic.

2. Pursuant to this Agreement and in compliance with specific needs, the competent authorities of the Parties may develop an annual bilateral cooperation plan for the following year, specifying the activities agreed upon, their topics, ways and dates, the location as well as the institutions responsible for their fulfilment, number of representatives and other basic issues related to the organization and execution of the plan.

3. The authorized representatives of the Parties shall sign, during the bilateral meetings or through correspondence, the harmonized annual plan of bilateral cooperation.

ARTICLE 6
FINANCIAL ASPECTS

1. Notwithstanding the provisions of the following paragraphs, each Party, in accordance with its respective applicable law, shall bear its own expenses concerning the activities to be performed under this Agreement, unless otherwise agreed by the Parties in written form.
2. The Receiving Party shall bear the expenses for domestic transportation for delegates of the Sending Party within the territory of the State of the Receiving Party.
3. The Receiving Party shall bear the expenses of basic medical services in emergency cases to the personnel involved in activities organized under this Agreement.
4. The Parties may agree on different cost-sharing mechanisms for specific activities.

ARTICLE 7
PROTECTION OF CLASSIFIED INFORMATION

All classified information exchanged or generated in connection with this Agreement shall be used, transmitted, stored, handled and/or safeguarded in accordance with the Security Agreement between Romania and the Portuguese Republic on the Mutual Protection of Classified Information, signed in Bucharest, on 14th of May 2008 and in force since 13th of May 2010.

ARTICLE 8
RELATION WITH OTHER INTERNATIONAL CONVENTIONS

The provisions of this Agreement shall not affect the rights and obligations deriving from other international conventions that are binding upon both Parties.

ARTICLE 9
SETTLEMENT OF DISPUTES

Any disputes concerning the interpretation or application of this Agreement shall be settled through negotiation between the Parties, through diplomatic channels.

ARTICLE 10
AMENDMENT

1. This Agreement may be amended at the request of one of the Parties, at any time, in writing, by mutual consent of the Parties.
2. The amendments shall enter into force in accordance with the terms specified in Article 12 of this Agreement.

ARTICLE 11
DURATION AND TERMINATION

1. This Agreement shall remain in force for an unlimited period of time.
2. This Agreement may be terminated by either Party, at any time, by giving written notice through diplomatic channels of its intention to terminate this Agreement.
3. The termination of this Agreement shall enter into force six months after the receipt of the aforementioned notification.
4. The termination of this Agreement shall not affect ongoing activities, unless the Parties agree otherwise, in writing through diplomatic channels.
5. On the date of the entry into force of this Agreement, the Agreement between the Ministry of National Defence of Romania and the Ministry of National Defence of Portugal on the cooperation in the military field, signed in Bucharest, on 10th of July 1995, shall be terminated.

ARTICLE 12
ENTRY INTO FORCE

This Agreement shall enter into force thirty (30) days after the date of receipt of the latter of the notifications, in writing through diplomatic channels, conveying the completion of the internal procedures of each Party required for that purpose.

ARTICLE 13
REGISTRATION

Upon entry into force of this Agreement, the Party in whose territory this Agreement is signed shall transmit it to the Secretariat of the United Nations for registration, in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations and shall notify the other Party of the completion of this procedure as well as of its registration number.

Done in Bucharest on the 19th of May, 2022, in two originals, in the Romanian, Portuguese and English Languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

FOR ROMANIA

**FOR THE PORTUGUESE
REPUBLIC**

Vasile Dîncu

Helena Carreiras

The Minister of National Defence

The Minister of National Defence